

13989 REIAL DECRET LLEI 9/1993, de 28 de maig, pel qual es concedeixen ajudes als afectats pel virus de la immunodeficiència humana (VIH) com a conseqüència d'actuacions realitzades en el sistema sanitari públic. («BOE» 130, d'1-6-1993.)

La infecció pel virus de la immunodeficiència humana (VIH) i la síndrome d'immunodeficiència adquirida (SIDA) s'han convertit en un dels principals problemes dels sistemes sanitaris i assistencials, que dediquen una quantitat creixent de recursos de tot tipus a la lluita contra la malaltia i a millorar la situació dels afectats.

En aquest marc general, una situació especial és la de les persones que van resultar contaminades pel VIH com a conseqüència de transfusions sanguínies o de tractament amb hemoderivats, abans que es coneguessin prou les mesures a adoptar per evitar el contagi per aquesta via, i que en certs casos, per desconeixement del propi contagi, ha produït la contaminació del cònjuge i dels fills.

Es tracta abans que res de persones per a les quals la malaltia ha estat el resultat, que l'estat de la ciència no va permetre evitar, d'actuacions terapèutiques realitzades en el sistema sanitari públic destinades a combatre un altre tipus de patologies.

Precisament per això, en una bona part d'aquests malalts les conseqüències pròpies del VIH/SIDA se sumen a les derivades dels processos que van originar el seu tractament.

Es dona la circumstància, a més, que el VIH/SIDA ha arribat a proporcions molt elevades del conjunt de malalts hemofílics que, per les característiques del tractament amb productes hemoderivats al qual s'han de sotmetre, presenta unes taxes d'afectació pròximes al 50 per 100 del col·lectiu.

En últim extrem, s'ha posat de manifest que, per les dates en què es van produir els contagis i a causa de l'avanç de la malaltia, la situació sanitària dels afectats s'ha anat agreujant progressivament, i, alhora, ha aguditzat problemes d'una altra índole.

Les circumstàncies assenyalades, el nombre d'afectats i les repercussions socials que l'aparició i el desenvolupament de la malaltia han tingut per a aquestes persones, amb responsabilitats familiars en molts casos, fan que el contagi del VIH/SIDA per mitjà de la sang o de productes sanguinis s'hagi de considerar un problema d'autèntic abast social que, com a tal, requereix dels poders públics una resposta singular, basada en un principi de solidaritat amb els afectats.

Aquesta valoració ha prevalgut en la majoria de països europeus, on s'han establert esquemes solidaris d'ajuda als afectats finançats mitjançant fons públics, i assumeix l'esperit i el contingut dels acords assolits per les diverses organitzacions internacionals que s'han pronunciat sobre aquestes qüestions.

Aquest Reial decret llei pretén respondre a aquesta necessitat de suport i solidaritat amb els afectats, substituint les ajudes col·lectives existents amb anterioritat per un sistema d'aportacions econòmiques individualitzades, destinades a pal·liar les greus conseqüències no sanitàries del problema, que s'assignen no solament als afectats, sinó també als seus familiars, segons les diferents situacions personals.

Les ajudes acordades es justifiquen exclusivament i específicament en l'excepcionalitat i transcendència social del problema creat, per la qual cosa en cap cas no poden servir de precedent per determinar l'oportunitat o manera d'atendre altres successos o danys futurs que també puguin ser apreciats com a extraordinaris.

L'elecció del reial decret llei com a instrument per formalitzar les mesures previstes s'ha imposat pel fet que l'evolució de la malaltia i les seves seqüeles ha fet molt

difícils les condicions personals, socials i econòmiques dels afectats, fet que exigeix la màxima celeritat en la posada en pràctica de les ajudes.

Tenint en compte la inexistència de recursos consignats pressupostàriament per fer front als increments en la despesa ocasionats per l'adopció d'aquestes ajudes, s'aproven dos crèdits extraordinaris per poder fer front als pagaments corresponents a aquest exercici pressupostari.

En virtut d'això, en ús de l'autorització concedida a l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta dels ministres d'Economia i Hisenda i de Sanitat i Consum, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 28 de maig de 1993,

DISPOSO:

Article 1. Àmbit d'aplicació.

1. Les ajudes socials que es determinen en aquest Reial decret llei estan destinades a les persones següents:

a) Les persones amb hemofília o altres coagulopaties congènites contaminades amb el VIH, que hagin rebut tractament amb hemoderivats dins el sistema sanitari públic abans de l'establiment de l'obligatorietat de les proves de detecció del VIH.

b) Les persones contaminades amb el VIH com a conseqüència d'una transfusió sanguínia efectuada dins el sistema sanitari públic, abans de l'establiment de l'obligatorietat de les proves de detecció del VIH.

c) Els cònjuges o persones que hagin format una unitat familiar degudament acreditada, amb una persona que reuneixi les característiques descrites als apartats anteriors, i hagin estat contaminats amb el VIH per relació amb aquesta.

d) Els fills de les persones que es detallen als apartats a), b) i c), sempre que, havent nascut d'un embaràs anterior a la data de diagnòstic del VIH de la mare, hagin estat contaminats del virus esmentat.

e) Els fills dependents, menors de vint-i-quatre anys, d'una persona afectada viva o morta, segons el que estableixen els apartats a), b) i c).

Els fills minusvàlids, sigui quina sigui l'edat, sempre que no facin cap treball remunerat.

f) Els adults dependents dels afectats que es detallen als apartats a), b) i c), de més de seixanta-cinc anys.

Els adults minusvàlids, així mateix dependents, sigui quina sigui la seva edat, sempre que no facin cap feina remunerada.

2. Es consideren dependents les persones que conviuen amb l'afectat a càrrec d'aquest, i que no facin cap feina remunerada ni percebin rendes patrimonials, ni cap pensió, excepte si es tracta de pensions que percebin minusvàlids per raó de la condició esmentada.

Es consideren minusvàlids les persones que es trobin en qualsevol de les situacions que preveu la Llei 13/1982, de 7 d'abril, o la Llei 26/1990, de 20 de desembre, sempre que hagin obtingut de l'òrgan competent de l'Administració el reconeixement del dret a l'aplicació dels beneficis que aquestes preveuen.

Article 2. Import de les ajudes.

1. L'import de les ajudes és el següent:

a) Un pagament a tant alçat de 10.000.000 de pessetes, a satisfer per meitats, en dues anualitats, la primera el 1993 i la segona el 1994, a totes les persones afectades que descriu l'article 1, apartat 1, paràgrafs a), b), c) i d).

En el cas que la persona afectada amb el VIH hagi mort, el pagament s'efectua als seus fills per parts iguals o, si no hi ha fills, al cònjuge –o persona amb la qual hagi format una unitat familiar degudament acreditada– o, si no, als pares.

b) Una ajuda mensual igual al salari mínim interprofessional per als afectats descrits a l'article 1, apartat 1, paràgrafs a), b), c) i d) si són menors de divuit anys i de dues vegades el salari mínim interprofessional si tenen més de divuit anys.

c) Una ajuda mensual igual a dos terços del salari mínim interprofessional fins als vint-i-quatre anys per als fills dependents de les persones afectades descrites a l'article 1. En cas que el fill dependent sigui minusvàlid l'ajuda mensual és vitalícia i igual al salari mínim.

En el cas de fills orfes o que esdevinguin orfes d'una persona o persones afectades, l'ajuda mensual és igual a quatre terços del salari mínim interprofessional fins als vint-i-quatre anys. En cas que el fill sigui minusvàlid l'ajuda és vitalícia i igual a dues vegades el salari mínim interprofessional.

Si el fill està comprès a l'article 1.d), només rebria l'ajuda que li correspongués pel fet de ser una persona afectada.

d) Una ajuda mensual vitalícia igual a la meitat del salari mínim interprofessional, per als adults dependents, de més de seixanta-cinc anys o minusvàlids menors d'aquesta edat. Si l'afectat del qual depèn l'adult ha mort o mor, l'ajuda és igual a dos terços del salari mínim interprofessional.

2. Les ajudes que estableix l'apartat 1.a) d'aquest article no tenen cap revaloració i les ajudes que estableixen els paràgrafs b), c) i d) tenen la revaloració que el Govern fixi anualment en les lleis de pressupostos corresponents.

Les ajudes que estableix l'apartat 1, paràgrafs b), c) i d) d'aquest article s'abonen per mensualitats vençudes, amb exclusió de pagues extraordinàries, amb efecte del mes següent al del seu reconeixement.

Article 3. *Incompatibilitats.*

1. La percepció d'aquestes ajudes socials és compatible amb la de qualsevol pensió pública que el beneficiari tingui dret a percebre.

2. Per accedir a les ajudes que preveu aquest Reial decret llei és necessària la renúncia prèvia a l'exercici de tot tipus de reclamacions per contaminació pel VIH, contra qualsevol de les administracions públiques sanitàries o el seu personal.

3. No poden accedir a les ajudes els que hagin obtingut una sentència condemnatòria contra qualsevol de les administracions públiques sanitàries per contagi del VIH.

Article 4. *Règim fiscal de les ajudes.*

El que disposa l'article 9.1.e) de la Llei 18/1991, de 6 de juny, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, és aplicable a les ajudes que preveu l'article 2, apartat 1, paràgraf a), d'aquest Reial decret llei.

Article 5. *Sol·licituds i terminis.*

Les sol·licituds de les ajudes, dirigides al Ministeri de Sanitat i Consum, s'han de presentar, en qualsevol de les formes que estableix l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, dins els dos mesos següents al dia de la publicació d'aquest Reial decret llei en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Excepcionalment, quan l'afectat desconegui la contaminació pel VIH a la publicació d'aquest Reial decret llei, el

termini de dos mesos es computa a partir del moment en què es determini la contaminació.

Article 6. *Concessió de les ajudes.*

1. El reconeixement de les ajudes correspon al Ministeri de Sanitat i Consum, amb l'informe favorable previ d'una comissió, la composició de la qual s'ha d'establir mitjançant una ordre del ministre a l'efecte de verificar la concurrència en els sol·licitants de les circumstàncies exigides.

2. El termini per resoldre les sol·licituds és de sis mesos comptats des de la presentació de les instàncies. Si no hi ha una resolució en aquest termini s'entén produït un supòsit dels que estableix l'article 43.3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

Article 7. *Pagament de les ajudes.*

1. El pagament de les ajudes que estableix aquest Reial decret llei correspon:

a) Al Ministeri de Sanitat i Consum, respecte de les esmentades al paràgraf a) de l'apartat 1 de l'article 2, i
b) Al Ministeri d'Economia i Hisenda, per a les esmentades als paràgrafs b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 2 esmentat.

2. El pagament d'aquestes ajudes està condicionat al fet que el seu destinatari mantingui les circumstàncies que exigeix aquest Reial decret llei.

Article 8. *Crèdits extraordinaris.*

Per atendre les obligacions que es deriven de l'aplicació del que disposa aquest Reial decret llei, es concedeixen dos crèdits extraordinaris, per un import total de 7.129.000.000 de pessetes, al pressupost de l'Estat en vigor, segons el detall següent:

Secció 26. Ministeri de Sanitat i Consum, servei 11, Secretaria General de Planificació, programa 412P «Planificació de l'assistència sanitària», concepte 485 «Per al pagament d'ajudes socials a malalts contaminats del VIH per tractament amb hemoderivats per transfusions sanguínies i familiars», 6.610.000.000 de pessetes.

Secció 07. Classes passives, servei 07, «Pensions indemnitzatòries de caràcter civil», programa 314B «Pensions de classes passives», concepte 161.07 «Pensions a malalts contaminats del VIH per tractament amb hemoderivats o per transfusions sanguínies i familiars», 519.000.000 de pessetes.

Els crèdits extraordinaris anteriors es financen amb recurs del Banc d'Espanya o amb deute públic, de conformitat amb el que disposa l'article 101 del text refós de la Llei general pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre.

Disposició final primera. *Facultat d'execució.*

El Govern i els diferents departaments ministerials, en l'àmbit de les seves competències, han de dictar les disposicions per al compliment i l'execució del que estableix aquest Reial decret llei.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor el mateix dia de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 28 de maig de 1993.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ